

Datums skatāms laika zīmogā Nr. COR-N-2023/0594
Uz _____ Nr. _____

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai
E-adresē

**Par konsultāciju dokumentu par dabasgāzes
pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu
aprēķināšanas metodikas piemērošanu**

Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Conexus) ir iepazinusies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) tīmekļvietnē 2022. gada 15. decembrī publicēto konsultāciju dokumentu par dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas piemērošanu un tam pievienoto tarifu aprēķināšanas metodikas projektu "Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" (turpmāk – metodikas projekts) un sniedz šādus iebildumus un priekšlikumus.

1. Ievērojot, ka metodikas projektā ir vairākkārt minēts jēdziens "ieņēmumu korekcija", Conexus lūdz papildināt metodikas projekta 2. punktu un skaidrot šo terminu.

2. Metodikas projekta 4. punktā paredzēts, ka sistēmas operators sniedz pamatojumu tarifu aprēķinā izmantotajam regulatīvajam periodam. Conexus ieskatā, sistēmas operatoram ir jāsniedz pamatojums tikai tādā gadījumā, ja tarifu aprēķinā izmantotais regulatīvais periods atšķiras no 4. punktā noteiktā ierobežojuma no diviem līdz pieciem gāzes gadiem. Conexus lūdz precizēt metodikas projekta 4. punktu tādējādi, ka sistēmas operatoram ir pienākums iesniegt pamatojumu tarifu aprēķinā izmantotajam regulatīvajam periodam, ja tā ilgums nav no diviem līdz pieciem gadiem.

3. Metodikas projekta 5. punkts, cita starpā, noteic, ka, "ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi un kāds no tarifu periodiem ir garāks par gāzes gadu, tad uz katru tarifu periodu attiecināmais atļauto ieņēmumu apmērs (plānotie ieņēmumi) tiek noteikts proporcionāli tarifu perioda ilgumam." Conexus rosina izteikt metodikas projekta 5. punktu šādā redakcijā:

"5. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi un kāda tarifu perioda ilgums nav vienāds ar gāzes gada ilgumu, tad uz katru tarifu periodu attiecināmais atļauto ieņēmumu apmērs tiek noteikts proporcionāli tarifu perioda ilgumam."

4. Conexus aicina metodikas projektā precizēt, vai un kā īsie un garie gadi (365 dienas vai 366 dienas) ietekmē uz tarifu periodu attiecināmo atļauto ieņēmumu apmēru, kā arī ceturkšņa, mēneša, dienas un pašreizējās dienas jaudas produkta tarifu apmēru.

5. Metodikas projekta 6. punktā noteikts, ka jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas jānosaka [tūkst. EUR] ar precizitāti līdz vienai zīmei aiz komata. Savukārt citos metodikas projekta punktos norādīts, ka izmaksas jānorāda [EUR]. Conexus rosina visā metodikas projektā lietot vienādas mērvienības, atbalstot [tūkst. EUR] ar precizitāti līdz vienai zīmei aiz komata.

6. Metodikas projekta 8. punktā noteikts, ka pārvades sistēmas kopējās izejas jaudas noteikšanā jāsummē pārvades sistēmas izejas punkta uz citu pārvades ieejas-izejas sistēmu prognozētā dienas vidējā jauda, pārvades sistēmas izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi prognozētā dienas vidējā jauda un izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei prognozētā maksimālā dienas jauda. Conexus lūdz izteikt metodikas projekta 8. punkta pēdējā teikuma daļu šādā redakcijā:

“ P_{izv} – izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei prognozētā dienas vidējā jauda [kWh/d].”

7. Metodikas projekta 27. punktā noteikts, ka dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas iekļaujamas tarifu projektā atbilstoši faktiskajai vērtībai, paredzot to atgūšanu divos gāzes gados no dabasgāzes apgādes nodrošināšanas saistību izpildes izmaksu rašanās brīža. Conexus uzskata, ka šo izmaksu atgūšanai nav nepieciešams piemērot īpašu regulējumu. Esošais regulējums un piedāvātais metodikas projekta 27. punkts rada nevajadzīgas uzskaites atšķirības un sarežģījumus, kas rezultējas tajā, ka 2023./2025. regulatīvā perioda izmaksas pieaugs par 3 072.6 tūkst. EUR. Proti, tās ir izmaksas, kas radušās 2020. gada un 2021. gada nodrošināšanas saistību iepirkumu (izsoļu) rezultātā, kas tarifu aprēķināšanas metodikas īpašo nosacījumu dēļ netika iekļautas atbilstošā perioda plānotajos (atļautajos) ieņēmumos, un kuru turpmākai atgūšanai piedāvāts piemērot metodikas projekta 85.1 apakšpunkta nosacījumus. Conexus iebilst pret metodikas projekta 27. punkta redakciju un lūdz Regulatoram tarifu metodikā paredzēt, ka dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas ietveramas tarifu projektā pēc līdzvērtīgiem nosacījumiem, kā visas pārējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas. Ievērojot minēto un atbilstoši Komisijas Regulas (ES) 2017/460 (2017. gada 16. marts), ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām (NC TAR) 17. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktajam pamatprincipam, ka pārvades tarifu līmenis ir tāds, kas nodrošina, ka pārvades sistēmas operatori pārvades pakalpojumu ieņēmumus atgūst savlaicīgi, dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu apmērs nosakāms plānotā vērtībā, un to atgūšana paredzama vienā gāzes gadā, uz kuru šīs izmaksas attiecas.

8. Šī atzinuma 7. punktā minētais attiecas arī uz metodikas projekta 28. punktā paredzēto, proti, ka energoapgādes drošuma rezervju izmaksas tarifu projektā tiek iekļautas atbilstoši faktiskajai vērtībai. Conexus lūdz Regulatoru tarifu metodikā noteikt, ka arī energoapgādes drošuma rezervju izmaksas ietveramas tarifu projektā pēc līdzvērtīgiem nosacījumiem, kā visas pārējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas. Proti, izmaksu apmērs nosakāms plānotajā vērtībā, un to atgūšana paredzama vienā gāzes gadā, uz kuru šīs izmaksas attiecas.

9. Enerģētikas likuma 82.¹ panta otrā daļa noteic, ka vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators nodrošina Inčukalna pazemes gāzes krātuves pieejamību energoapgādes drošuma rezervēm. Energoapgādes drošuma rezervju uzglabāšanas izmaksas tiek iekļautas vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pārvades pakalpojumu tarifos. Ievērojot minēto, Conexus iebilst pret piedāvāto metodikas projekta 28. punktu, jo tas neatbilst Enerģētikas likuma 82.¹ panta otrajā daļā noteiktajam un lūdz izteikt to šādā redakcijā:

“28. Energoapgādes drošuma rezervju uzglabāšanas ekonomiski pamatotās izmaksas, kas saistītas ar Enerģētikas likumā noteikto sistēmas operatora pienākumu nodrošināt Inčukalna pazemes gāzes krātuves pieejamību energoapgādes drošuma rezervēm un to uzglabāšanu, tarifu projektā iekļauj atbilstoši plānotajai vērtībai.”

10. Metodikas projekta 29. punktā paredzēts, ka regulatīvajā rēķinā ieskaita starpību starp atļautajiem (plānotajiem) un faktiskajiem ieņēmumiem. Conexus lūdz šo normu padarīt nepārprotamu, nosakot, ka starpība nosakāma starp plānotajiem un faktiskajiem ieņēmumiem.

11. Metodikas projekta 30. punktā paredzēts, ka regulatīvajā rēķinā ieskaita:

- a. starpību starp faktiskajiem (prognozētajiem) un plānotajiem ieņēmumiem tarifu periodā;
- b. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksām;
- c. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu un prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu;
- d. starpību starp plānoto nominālās bruto algas radīto izmaksu pieaugumu un prognozēto nominālās bruto algas radīto izmaksu pieaugumu;
- e. starpību starp faktisko (prognozēto) un plānoto sistēmas operatoru savstarpējās kompensācijas apjomu tarifu periodā;
- f. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksām un energoapgādes drošuma rezervju uzglabāšanas izmaksām.

Conexus konstatē, ka dažos no metodikas projekta 30. punkta apakšpunktiem starpība rēķināma starp faktiskajiem un plānotajiem ieņēmumiem vai izmaksām, savukārt citos apakšpunktos starpība rēķināma starp plānotajiem un faktiskajiem ieņēmumiem vai izmaksām. Tā kā starpības vērtība (pozitīva vai negatīva) ietekmē to, vai regulatīvais konts tiek palielināts vai samazināts, Conexus lūdz metodikas projekta 30. punktu padarīt nepārprotamu, paredzot, ka ieņēmumu starpība nosakāma starp faktiskajiem (prognozētajiem) un plānotajiem ieņēmumiem, un izmaksu starpība nosakāma starp plānotajām un faktiskajām (prognozētajām) izmaksām.

12. Metodikas projekta 30.2. apakšpunktā paredzēts, ka dabasgāzes tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un zudumu izmaksu starpības aprēķinā izmanto tādu dabasgāzes zudumu daudzumu, kas nepārsniedz uz attiecīgo tarifu periodu apstiprināto attiecināmo dabasgāzes daudzumu. Conexus lūdz minēto ierobežojumu no piedāvātā metodikas projekta 30.2. apakšpunkta svītrot, jo tas ierobežo sistēmas operatora tiesības pilnībā atgūt dabasgāzes tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un zudumu izmaksas, piemēram, gāzesvadu remonts ar gāzes izlaišanu un izpūšanu veikšanas laika grafika pārplānošana starp gāzes gadiem, vai arī klimatisko apstākļu ietekme uz dabasgāzes tehnoloģiskā patēriņa apjomu.

13. Metodikas projekta 30.2. apakšpunktā minēta tikai starpība starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksām. Conexus lūdz šajā apakšpunktā pievienot trešo sastāvdaļu - apkurei patērētā dabasgāze. Tāda pati izmaiņa ietverama arī citos metodikas projekta punktos, piemēram, 21., 22., 23. punkts un 33.1.2. apakšpunkts.

14. Conexus aicina precizēt, ka metodikas projekta 30.3. apakšpunktā ir runa par plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, nevis par plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā.

15. Conexus aicina precizēt, ka metodikas projekta 30.4. apakšpunktā ir runa par plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, nevis par plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā.

16. Metodikas projekta 30.7. apakšpunktā paredzēts, ka regulatīvajā rēķinā ieskaita tikai faktiskās izmaksas, kas radušās ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ. Conexus uzskata, ka regulatīvajā rēķinā ir jāskaita ne vien faktiskās, bet arī prognozētās izmaksas, kas radušās ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ.

17. Metodikas projekta 31. punktā paredzēts, ka 30. punktā minētās starpības tiek noteiktas dažādos veidos – tarifa perioda pēdējā dienā, aprēķina iesniegšanas brīdī vai pēdējā

tarifu perioda pēdējā dienā. Conexus lūdz Regulatoru skaidrot, kādēļ 30. punktā minētās starpības būtu diferencējamas, un ierosina visas izmaksu starpības noteikt vienveidīgi tā, kā tas paredzēts metodikas projekta 31.1. apakšpunktā un metodikas projekta 38. punktā.

18. Conexus konstatē, ka metodikas projekta 33. punkts neviennozīmīgi nosaka, kā noteikt regulatīvā rēķina atlikuma pozitīvo vai negatīvo dabu. Conexus lūdz novērst metodikas projekta 33. punktā ietverto nosacījumu dažādas interpretācijas iespējas.

19. Conexus iebilst metodikas projekta 33.1.2. apakšpunktā noteiktajam ierobežojumam par regulatīvā rēķina atlikuma neatgūšanu nākamajā tarifu periodā tādā gadījumā, ja uz tarifa periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa pārsniedz sešus procentus no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Atbilstoši Conexus aplēsēm, seši procenti no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām atbilst nepilnam vienam miljonam EUR, kas, ņemot vērā paredzamo dabasgāzes patēriņa samazināšanos, izraisīs nelietderīgu un pastāvīgu regulatīvā konta atlikuma pieaugumu, kuru nebūs iespējams dzēst saprātīgā termiņā, tādā veidā ierobežojot sistēmas operatora tiesības pilnībā atgūt izmaksas. Conexus lūdz svītrot minēto normu.

20. Conexus iebilst metodikas projekta 33.1.2. apakšpunktā noteiktajam par tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksu noviržu ierobežošanu gadījumā, ja vidējā faktiskā dabasgāzes cena attiecīgajā tarifu periodā bijusi mazāka par sešiem *euro* par MWh nekā plānotā dabasgāzes cena. Piedāvātā 33.1.2. apakšpunkta redakcija rada nevajadzīgu sarežģījumu regulatīvā rēķina atlikuma aprēķinā un ierobežo sistēmas operatora spēju pilnībā atgūt izmaksas jau nākamajā tarifu periodā. Conexus lūdz svītrot minēto normu.

21. Metodikas projekta 33. punktā noteiktais ir nesimetrisks attiecībā uz plānoto ieņēmumu samazināšanu un palielināšanu, uzliekot par pienākumu regulatīvā rēķina atlikumu pilnā apmērā nodot sistēmas lietotājiem, tajā pašā laikā būtiski ierobežojot sistēmas operatora iespējas atgūt neseptās izmaksas.

22. Ņemot vērā, ka metodikas projekta 33. punkts jau nosaka ieņēmumu korekcijas apmēra noteikšanu, Conexus lūdz skaidrot metodikas projekta 34. punktā ietverto. Conexus ir konstatējusi, ka metodikas projekta 33. punkts un 34. punkts ir savstarpēji pretrunā.

23. Conexus lūdz Regulatoru skaidrot ar ko atšķiras metodikas projekta 35. punktā un 30.5. apakšpunktā definētās normas par starpības starp plānoto un faktisko sistēmas operatoru savstarpējo kompensāciju iekļaušanu ieņēmumu korekcijā.

24. Metodikas projekta 36.1. apakšpunkts paredz, ka, iesniedzot jaunu tarifa projektu, regulatīvā rēķina atlikumā ieskaita līdz jauna tarifu projekta iesniegšanai uz plānotajiem ieņēmumiem neattiecināto regulatīvā rēķina atlikumu. Ņemot vērā, ka tarifu projekta iesniegšanas brīdī uz plānotajiem ieņēmumiem neattiecinātais faktiskais regulatīvā rēķina atlikuma apmērs vēl nav zināms, Conexus lūdz precizēt metodikas projekta 36.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

“36.1. līdz jauna tarifu projekta iesniegšanai uz plānotajiem ieņēmumiem prognozēto neattiecināto regulatīvā rēķina atlikumu, kas uzskaitīts saskaņā ar šīs metodikas 30. un 31.punktu”.

25. Lai sistēmas operators varētu atgūt visas ekonomiska pamatotās izmaksas, Conexus lūdz izteikt metodikas projekta 36.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

“36.2. izmaksu starpību pa izmaksu grupām, kas noteikta kā starpība starp prognozētajām izmaksām no vienas puses un plānotajām izmaksām, kas koriģētas par starpībām, kas noteiktas šīs metodikas 30. punktā no otras puses”.

26. Metodikas projekta 39. punkts nosaka, ka regulatīvā rēķina atlikums ir jāattiecina uz nākamo regulatīvo periodu. Conexus lūdz papildināt šo normu, nosakot, ka regulatīvā rēķina atlikums ir jāattiecina uz vienu vai vairākiem regulatīvajiem periodiem. Tajā pašā laikā ir

jāparedz nosacījums, ka Conexus tiek kompensētas tās finansēšanas izmaksas, kas rodas saistībā ar regulatīvā rēķina atlikuma pārvešanu uz aiznākamajiem regulatīvajiem periodiem. Finansēšanas izmaksas būtu rēķināmas, piemērojot metodikas projekta 25. punktā noteikto principu par krājumu finansēšanas izmaksu segšanu.

27. Metodikas projekta 52. punkts paredz, ka sistēmas operators pamato ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi ieņēmumu pārdales koeficientu, kā arī ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērojamo atlaidi un pamatojumu iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu. Conexus lūdz izteikt šo normu tādējādi, ka pamatojums ir sniedzams vien tad, ja minētie pārdales koeficienta un krātuves ieejas – izejas atlaides lielumi tiek mainīti, salīdzinot ar iepriekšējo regulatīvo periodu.

28. Metodikas projekta 57. punktā, maksas par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu aprēķina formulā, atļautie ieņēmumi no jaudas rezervēšanas pakalpojuma, kas attiecināmi uz nacionālo pārvades sistēmu, tiek dalīti ar gāzes gadā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gazificētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes daudzuma prognozi. Conexus lūdz Regulatoru skaidrot, kādēļ maksas par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu aprēķina formulā tiek izmantoti atļautie ieņēmumi, nevis tarifu periodā plānotie ieņēmumi.

29. Conexus lūdz Regulatoru skaidrot, ar ko atšķiras metodikas projekta 49. punktā formulā minētais saīsinājums “AIePSO nac – atļautie ieņēmumi no jaudas rezervēšanas pakalpojuma, kas attiecināmi uz nacionālo pārvades sistēmu” no 62. punktā minētā saīsinājuma “IePSO nac – nacionālās pārvades sistēmas atļautie ieņēmumi”. Tas pats attiecas uz 49. punktā minēto saīsinājumu “AIePSO st” un 58. punktā minēto saīsinājumu “IePSO st”. Kopumā Conexus rosina metodikas projektā vienādas nozīmes jēdzieniem izmantot vienādus formulējumus un vienādus apzīmējumus.

30. Metodikas projekta 63. punkts paredz, ka sistēmas operators pamato reizinātāju un sezonālā faktora lielumu un pamatojumu iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu. Conexus lūdz izteikt šo normu tādējādi, ka pamatojums ir sniedzams vien tad, ja minētie reizinātāju un sezonālā faktora lielumi tiek mainīti, salīdzinot ar iepriekšējo regulatīvo periodu.

31. Metodikas projekta 79. punkts paredz, ka sistēmas operators tarifu aprēķinu iesniedz līdz regulatīvā perioda sākuma gada 1. februārim. Conexus secina, ka tarifu projekta iesniegšanas termiņš ir noteikts nepamatoti agri, septiņus mēnešus pirms regulatīvā perioda sākuma. Ņemot vērā likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta otrajā un septītajā daļā noteiktos tarifu projekta izvērtēšanas un apstiprināšanas termiņus, jaudas produktu rezervēšanas termiņus, kas noteikti vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas lietošanas noteikumos, sistēmas operatora resursu noslodzi gada slēgumā un tarifu projekta sagatavošanai nepieciešamos resursus, Conexus secina, ka tarifu projekta iesniegšanas termiņš ir pārnesams uz regulatīvā perioda sākuma gada 1. maiju. Minētā termiņa maiņa atbilstoši saskan ar metodikas projekta 85.3. apakšpunktā minēto, ka tarifu projekts ir iesniedzams līdz 2023. gada 1. maijam.

32. Metodikas projekta 79.1. apakšpunkts paredz, ka tarifu projekta izvērtēšanas vajadzībām sistēmas operators iesniedz gan atļautos ieņēmumus un tiem atbilstošās izmaksas regulatīvajam periodam, gan arī plānotos ieņēmumus un tiem atbilstošās izmaksas tarifu periodam. Conexus lūdz izteikt metodikas projekta 79.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

“79.1. šīs metodikas 79.punktā noteikto tarifu aprēķinu, atļautos ieņēmumus un tiem atbilstošās izmaksas regulatīvajam periodam kopā ar minēto izmaksu pamatojumu, tajā skaitā izmaksu izmaiņu, salīdzinot ar iepriekšējo regulatīvo periodu, skaidrojumu, un izmaksas pamatojošiem dokumentiem saskaņā ar regulatora noteikumiem par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu, kā arī plānotos ieņēmumus un tiem atbilstošās izmaksas katram tarifu periodam”.

33. Metodikas projekta 79.2. apakšpunkts paredz, ka tarifu projekta izvērtēšanas vajadzībām sistēmas operators iesniedz informāciju par regulatīvajā periodā prognozēto sistēmas operatoru savstarpējo kompensāciju un tās pamatojumu. Conexus lūdz skaidrot, kādēļ tarifu projekta iesniegšanas brīdī ir jāiesniedz gan plānotie ieņēmumi no sistēmas operatoru savstarpējām kompensācijām (kā daļa no 79.1. apakšpunktā noteiktā atļauto ieņēmumu aprēķina), gan arī prognozētie ieņēmumi no sistēmas operatoru savstarpējām kompensācijām. Vienlaikus Conexus lūdz skaidrot, kādēļ būtu jāpieņem, ka tarifu projekta iesniegšanās brīdī plānotie ieņēmumi nav vienādi ar prognozētajiem ieņēmumiem. Papildus minētajam Conexus lūdz izvērtēt, vai metodikas projekta 79.2. apakšpunkts nedublē metodikas projekta 79.1. apakšpunktā noteikto, ka izvērtēšanai tiek iesniegti atļautie ieņēmumi un tiem atbilstošās izmaksas.

34. Metodikas projekta 79.3. apakšpunkts paredz, ka tarifu projekta izvērtēšanas vajadzībām sistēmas operators iesniedz informāciju par iepriekšējā regulatīvā perioda ieņēmumiem no jaudas rezervēšanas pakalpojuma un kopējām faktiskām pārvades sistēmas jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksām. Ņemot vērā, ka metodikas projekta 36. punktā jau ir noteikts pienākums iesniegt iepriekšminēto, Conexus lūdz skaidrot, ar ko atšķiras metodikas projekta 36. punktā un 79.3. apakšpunktā noteiktais. Vienlaikus 79.3. apakšpunktā nav atrunāts tas, ka faktiskie ieņēmumi un faktiskās izmaksas vēl nav zināmi tarifu projekta iesniegšanas brīdī.

35. Metodikas projekta 85.1. apakšpunkts nosaka, ka 2020. gada un 2021. gada dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas iekļaujamas atļauto ieņēmumu aprēķinā kā starpība starp atgūstamām izmaksām un faktiski atgūtām izmaksām. Conexus jau ir skaidrojis un saglabā savu nostāju, ka šīs izmaksas ir jāiekļauj atļautajos ieņēmumos pilnā apmērā 3 072.6 tūkst EUR. Prasība atļautajos ieņēmumos iekļaut tikai starpību starp atgūstamām izmaksām un faktiski atgūtām izmaksām ir pretrunā spēkā esošajai pārvades tarifu aprēķināšanas metodikai, kuras 40. punkts nosaka, ka regulatīvajā rēķinā ieskaita starpību starp plānotajiem ieņēmumiem un faktiskajiem ieņēmumiem. Pretruna ir tajā apstākļi, ka spēkā esošās metodikas 40. punktā paredzētie faktiskie ieņēmumi būtu jāsamazina par to tiesu, kas attiecas uz dabasgāzes nodrošināšanas izmaksu segšanu. Tādējādi Conexus būtu jāiesniedz atjaunoti regulatīvā rēķina aprēķini par laika periodu no 2020. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 30. septembrim, kuros regulatīvā rēķina atlikumi būtu jāpalielina. Conexus uzskata, ka šāda esošajā metodikā neparedzēta darbība ierobežo sistēmas operatora iespējas pilnā apmērā atgūt dabasgāzes apgādes nodrošināšanas 2020. gada un 2021. gada izsoļu izmaksas.

36. Conexus lūdz metodikas projekta 85. punktā iekļaut papildu normu, kas paredz, ka tarifu projekta, kura spēkā stāšanās plānota no 2023. gada 1. oktobra, atļautajos ieņēmumos ir jāieskaita tās izmaksas, kas sistēmas operatoram radīsies Lietuvas – Polijas starpsavienojuma (GIPL) īstenošanas rezultātā. Viena gāzes gada izmaksas nosakāmas, plānoto 14 700 tūkst. EUR (pamatlīdzekļu regulējamo aktīvu bāzes (turpmāk – RAB) vērtība) maksājumu reizinot ar noteikto kapitāla atdeves likmi 2.72% un tam pieskaitot 735 tūkst. EUR (14 700 tūkst. EUR uz 20 gadiem no 2023. gada maija), kas reprezentē maksājuma amortizācijas izmaksas. Lai arī maksājums vēl nav veikts, starpsavienojums ir pabeigts, uzsācis darbību un sniedz sistēmas lietotājiem paredzēto labumu. Conexus uzskata, ka šīs izmaksas ir vienmērīgi jāatgūst nākamajos regulatīvajos periodos, tāpēc svarīgi tās iekļaut jau šajā tarifu projektā, kura spēkā stāšanās plānota no 2023. gada 1. oktobra, nevis jāuzkrāj kā korekcija jau aiznākamajam regulatīvajam periodam. Tādējādi GIPL maksājuma iekļaušana pamatlīdzekļu RAB vērtībā atbilst NC TAR būtībai un regulācijas principam, ka RAB vērtībā tiek iekļauti tie aktīvi, kas nepieciešami efektīvai sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai. Maksājuma faktiskais apmērs tiks precizēts līdz tarifu stāšanās spēkā brīdim.

Conexus kopumā atzinīgi novērtē piedāvātās izmaiņas gan attiecībā uz regulatīvā perioda ilguma noteikšanu, gan attiecībā uz regulatīvā rēķina iesniegšanas kārtību un ieņēmumu

un izmaksu starpību uzskaiti, kas veicina dabasgāzes pārvades sistēmas operatora iespējas atgūt izmaksas pēc iespējas īsākā laikā, nevis ilgstoši tās uzkrāt regulatīvajā rēķinā.

Cieņā

Valdes loceklis, komercpilnvarnieks

(paraksts*)

Mārtiņš Gode

* Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.

Ikars Fedotovs 2 654 07 37

Ikars.Fedotovs@conexus.lv